

Kyrka är vi *tillsammans!*

Församlingsinstruktion
för Ydre pastorat

Svenska
kyrkan

UNSPASH

UNSPASH

*"I tjänargestalt kom Ordet till oss och försonade allt
Steg ner i vår skuld och vårt lidandes djup
Och älskade världen tillbaka till Gud.
Det brutna blev helt i hans kärlek till oss
på Golgata kors."*

PS 62:2 O HARTMAN

Församlingsinstruktion för Ydre pastorat och församlingar

Kyrkofullmäktiges beslut 2024-02-08

Illustrationer Barnen på Hestraskolan i Ydre

Fotografier Församlingens egna bilder (där inget annat anges)

Produktion Linköpings stifts servicebyrå

Tryck Larsson Offsettryck AB, Linköping 2024

Norra Vi kyrka.

FOTO: DANIEL LÖNNBÄCK

Vision

Fokusområden

Pastoralt program

INNEHÅLL

Inledning med förord och syfte	sid 4
Sammanfattning	sid 6
Vision	sid 8
Fokusområden	sid 9
<i>Fokusområde 1 – Generationsöverskridande</i>	<i>sid 10</i>
<i>Fokusområde 2 – Miljö</i>	<i>sid 14</i>
<i>Fokusområde 3 – Undervisning och lärande</i>	<i>sid 18</i>
Omvärldsbeskrivning och analys	sid 20
Pastoralt program	sid 24
Församlingarna	sid 29
<i>Norra Ydre församling</i>	<i>sid 30</i>
<i>Sund-Svinhults församling</i>	<i>sid 32</i>
<i>Västra Ryds församling</i>	<i>sid 34</i>
Digitalisering	sid 36
Användning och spridning	sid 38
Framtagande, beslut och fastställande	sid 39

Svenska kyrkan i Ydre pastorat består av tre församlingar. Norra Ydre församling (som bildats av Asby, Norra Vi och Torpa tidigare församlingar), Sund-Svinhults församling samt Västra Ryds församling.

Församlingsinstruktionens syfte:

1. Församlingsinstruktionens ska spegla det kyrkan i Ydre gör och vad vi vill att den ska vara.
2. Församlingsinstruktionen ska bidra till att församlingsarbetet kan fortgå och utvecklas utan att stå och falla med enskilda personer.

Församlingsinstruktionen gäller från 2024 och minst mandatperioden och till dess bearbetning eller en ny församlingsinstruktion arbetats fram.

Sammanfattning

Församlingsinstruktionen är vår karta och kompass. För att inte stanna och tappa förmågan att förändra behöver vi vara i rörelse. Vi behöver samlas, ta emot det kristna budskapet, vila och växa. Vi behöver öva oss i att se Kristus i våra medmänniskor och gestalta hans närvaro i ord och handling och bli alltfler aktiva bärare. Vi behöver skapa mötesplatser som hjälper människor att leva hållbart och på så vis röra oss från missmod till hopp, från enhetlighet till mångfald.

Församlingsinstruktionen är ett övergripande dokument som kompletteras med verksamhetsplan och budget som ger mer detaljer för varje år.

Svenska kyrkan i Ydre är vi tillsammans, oaktat djup och styrka i den enskildes tro. Kyrkan ska möta och erbjuda gemenskap, tro, tröst och trygghet. Det ska finnas mötesplatser i alla delar av Ydre och kyrkan ska medverka och verka även utanför de traditionella kyrkobyggnaderna.

De fokusområden som församlingsinstruktionen anger är valda av invånare i Ydre. Fokusområdena stämmer väl överens med kyrkans grundläggande uppgift enligt kyrkoordningen.

Svenska kyrkans kyrkoordning (KO) 1 kap 1 § beskriver syftet med församlingslivet så här:

”Svenska kyrkan framträder lokalt som en församling. Denna är

den primära enheten inom kyrkan. Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.

Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift.”

VÅR VISION

Kyrka är vi *tillsammans!*

"I tjänargestalt kom Ordet till oss och försonade allt
Steg ner i vår skuld och vårt lidandes djup
Och älskade världen tillbaka till Gud.
Det brutna blev helt i hans kärlek till oss
på Golgata kors."

(PS 62:2 O HARTMAN)

Våra fokusområden

Jesus föds

Vid den här tiden befälde kejsar Augustus i Rom att alla människor i hans rike skulle betala skatt. De måste gå till Jerusalem eller by som de ville. Josef, som var en slottsbetjänt, skulle betala skatt för sig och Maria som var gravid. De skulle gå till Betlehem i Judéen för att skattskrivningen skulle göras där. Josef och Maria skulle snart föda barn tillsammans med Maria. När de kom fram till Betlehem var stallet fullt av människor. Josef och Maria var fattiga och hade ingen plats i stallet där oxen och donan skulle ligga. När tiden inne för att föda, föddes Jesus. När han föddes var han mycket förskräckt.

Men ängeln sa: "Var inte rädda. Jag bär bud till er om en stor glädjefröelse för hela folket. I dag har Messias, Herren, fötts åt er i Betlehem. Han är lindat och ligger i en krypsäng. Plötsligt var där tillsammans med honom en stor skara änglar. Ära i höjden åt Gud, lovsång till Gud, ära i höjden åt Gud och på jorden fred åt alla som har åttal. När änglarna hade gått till himlen, så till oss gå in i den som har hänt oss veta."

Generationsöverskridande – alla åldrar *tillsammans*

*Koppling till grundläggande
uppgiften, kyrkoordningen och
bekännelsedokument*

FÖRSAMLINGENS GRUNDLÄGGANDE UPPGIFT

Gudstjänst: Gå ut och fråga och engagera enskilda invånare att komma och hjälpa till genom att utföra en uppgift under gudstjänsten. Det kan vara att ta upp kollekt, tända ljus, dela ut psalmbok eller programblad men att också medverka i särskilda aktiviteter såsom jul- och påskspel, särskilda temamässor med mera i kyrkan.

Vid planeringen av gudstjänstlivet kan man bredda grupperna som medverkar i detta för att få

både yngre och äldre (ideella) att bidra med sina idéer och önsningar.

Undervisning: Undervisning har traditionellt setts som ett kunskapsförmedlande från en vuxen till ett barn. Men ålder är inte ett kriterium för en gudsrelation eftersom Gud möter oss så som vi är.

Ett generationsöverskridande perspektiv av undervisning utgår från att alla, oavsett ålder, har något att lära av varandra om kristen tro.

Mötet mellan barnets nyfikenhet och den vuxnas erfarenhet är en ömsesidig lärandemöjlighet i och av tro.

Därför vill vi arbeta för mötesplatser med alla åldrar och fortsätta utveckla de mötesplatser där generationsöverskridande möten redan sker.

Exempel på sådana mötesplatser är: Gud och spagetti, lördag tillsammans, gudstjänsten, jul, påsk och kyrkvandringar, samling i skolan och på äldreboende.

Diakoni: Vi bjuder in till olika grupper där syftet är att stötta människor vid särskilda tillfällen i livet. Sorgegrupp är ett exempel.

Det är viktigt att vi, där så är möjligt, skapar grupper över åldersgränserna. Dagens ”lördag tillsammans” hoppas vi kan utvecklas så att den görs möjlig att delta i för fler åldersgrupper.

Mission: ”Att vara kyrka är att vara i mission.” Begreppet är mångtydigt men ska uppfattas som ett sammanfattande begrepp för vad vi är och vad vi gör, kanske vår livsuppgift. Mission är för många att framföra vittnesbörd och för andra handlar det om välgörenhet och humanism.

KYRKOORDNINGEN

I KO står ”leva i tro gemensamt”.

Det är viktigt att ordentligt tänka på tid, plats och form för alla kyrkans aktiviteter för att göra det möjligt för alla att vid olika tillfällen kunna delta.

Enligt KO ”intar barnen en särskilt ställning i kristen tro och de behöver därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamhet”

I Svenska kyrkans verksamhet definieras åldrarna 0–18 år som barn.

BIBELN

”Gå därför ut och gör alla folk till mina lärjungar” (MATTEUS 28:19)

Ett generationsöverskridande arbete har Jesus som förebild. På Jesu tid

var barnen inte i sig själva viktiga utan blev det den dag de kunde bidra till familjen efter tolv års ålder. Men Jesus vänder på begreppen och lyfter fram barnen som förebilder. När lärjungarna frågade Jesus vem som var störst i himmelriket då kallade han till sig ett barn och ställde hen framför dem och sa: ”Sannerligen

om ni inte omvänder er och blir som barnen kommer ni aldrig in i himmelriket...” (MATT-EUS 18:3) När folk

kom till Jesus med barn visade lärjungarna bort dem men när Jesus såg det blev han förargad och sa: ”Låt barnen komma hit till mig och hindra dem inte: Guds rike tillhör sådana som de...” (MARKUS 10:14). Han säger också att ”den som tar emot ett sådant barn i mitt namn, han tar emot mig...” (MARKUS 9: 37)

I Lukasevangeliets första kapitel berättas om löftet om Johannes döparens födelse. Där lyfts också bar-

nen fram. Johannes döparen ”ska gå före honom med Elias ande och kraft för att vända fädernas hjärtan till deras barn...” (LUKAS 1:17)

I kyrkans liv blev nog barnen snart osynliga igen.

I episteltexterna kan vi inte läsa om

barn annat än i överförd bemärkelse att vi är Guds barn.

Men i 1 Korintierbrevet kan vi läsa ”...Brödet som vi bryter,

ger det oss inte gemenskap med Kristi

kropp? Eftersom brödet

är ett enda är vi – fast många – en enda kropp, för alla får vi vår del av ett och samma bröd.” (1 KORINTIERBREVET 1:16B–17). Detta handlar inte särskilt om barnen men när vi läser det med vår tids glasögon och Jesus som förebild förstår vi det som att alla döpta oberoende av olikheter i ålder, funktionsvariationer, kön eller sexuell identitet eller etnisk tillhörighet har gemenskap med

Kristi kropp.
Därför vill vi
fira guds-
tjänst och
bygga en
gemen-
skap
där alla
som vill
ska kunna
känna en
hemhörighet.

Där det inte finns ett medvetet arbete för att bereda plats för våra olikheter som människor, med alla de olika kategorier vi tillskrivs eller tillskriver oss, kommer vi ganska snart sakna delar av den kropp som är Kristus. Att barnen intar en särställning i Svenska kyrkan är en reaktion på att barnens behov, gåvor och uppgift i sin kyrka, har förbisetts. "Låt barnen komma hit till mig och hindra dem inte. Guds rike tillhör sådana som de" (LUKAS 18:16). Barnens självklara plats är ett svar på hur Guds rike bryter in i världen.

Miljö – för att jorden ska leva

Koppling till grundläggande uppgiften, kyrkoordningen och bekännelsedokument

FÖRSAMLINGENS GRUNDLÄGGANDE UPPGIFT

Gudstjänst: Öppna upp för att erbjuda skjuts och sällskap till gudstjänster och ordna samåkningsgrupper. Fundera på var vi håller gudstjänsten – lokaler och platser som är lätt tillgängliga eller som i sig är attraktiva att samlas vid. Våra olika årstider ger olika möjligheter och förutsättningar för detta.

I predikningar kan vi än mer poängtera ”skapelsens återupprättande”.

Vi vill förstärka uppmärksamheten kring kyrkliga dagar där vår livsmiljö är temat.

Undervisning:

Bibelstudier om skapelse och miljö i bibeln och i vår tid.

Miljöcertifiering av verksamhet är både en bra process och ett bra verktyg för anställda och verksamma i kyrkan. Vi vill också anordna särskilda dagar och föreläsningar där miljöfrågorna är i fokus. Midsommardagen är exempel en dag där skapelsen är i fokus.

Diakoni: Diakoni är kyrkans omsorg om medmänniskan och skapelsen. Varje kristen och varje församling har fått i uppdrag att omsätta

kristen tro i handling genom omsorg om medmänniskan och skapelsen.

I en tid av klimatnödläge drabbas många människor av klimatångest. Vi har som kyrka och kristna ansvar att söka vägar för att främja existentiell hälsa och livsmod. Som det står i psaltaren 22:27 ”Må ni alltid vara fyllda av livsmod”. I samverkan med andra aktörer kan vi medverka till kunskap om hur vi utvecklar ett hållbart liv som enskilda och i kyrka, företag och kommun.

Den profetiska diakonin kan

tala för den som inte själv kan och orkar påverka orättvisor och vara en förebild för ett klimatsmart liv i ord och handling.

Mission: I vårt missionsarbete för miljön finns det två fokus. Det ena är att vi har ett eget ansvar för ett hållbart liv både i kyrkans organisation och i våra egna liv. Det innebär bland annat att vi i förkunnelse och bibeltolkning måste börja se och uppmärksamma att Guds omsorg handlar om hela skapelsen inte bara människorna. Det innebär också ett ansvar att skaffa oss kunskap om klimat och miljö och våra möjligheter att leva hållbart och i större samklang med hela skapelsen.

Det andra är att också i samhället och tillsammans med andra aktörer vara delaktiga i att kunska kring ett hållbart samhälle.

Vi ska i uthållighet dela vår tro att Gud vill ge oss en framtid och ett hopp för vår jord och alla levande varelser. Det är Guds mission – Missio Dei!

KYRKOORDNINGEN

I KO står det att församlingens syfte *bland annat* är att "...skapelsen återupprättas". Det är en av församlingens grundläggande uppgifter.

BIBELN

Gud skapade jorden med allt som är på den. Gud såg att det var mycket gott och gav människan ansvar att leva, bruka och vårda jorden.

Med skapelsen menas inte bara vi människor utan hela vår miljö med djur, växter, vatten och natur.

Nu lever vi i en klimatkris på grund av att vi människor utnyttjat och skövlat jorden och förlorat samhörigheten med allt mer än människan som Gud skapat. "Vi vet att hela skapelsen ännu ropar som i födslovändor..." (ROMARBREVET 8:22)

I "Ett biskopsbrev om klimatet" (2019) skriver biskoparna att "Klimatkrisen är sannolikt den största gemensamma utmaningen som mänskligheten någonsin stått inför."

Jesus säger att "allt vad ni vill att människorna ska göra för er det ska ni göra för dem". Han säger också att "Du ska älska din nästa som dig själv". Omsorgen om och kärleken till vår nästa går som en röd tråd genom bibeln. Vår nästa är alla levande varelser och hela skapelsen men

det tänker vi inte alltid på. Bibeln vittnar om att Gud älskar och har omsorg om hela skapelsen och att naturen har ett egenvärde. Redan i bibelns början konstaterar Gud att det Gud skapat är mycket gott.

Gud älskar världen. Djuren träden, haven insekterna fjällen och ängarna, ja hela den övriga världen är älskad av Gud.

Regnbågen är tecknet på det förbund som Gud efter syndafloden slöt med Noa och hans efterkommande, men inte bara med dem. I den korta texten upprepar Gud fyra gånger att förbundet också sluts med alla levande varelser av alla slag.

Psaltaren sjunger om Gud och konstaterar: "Herre, du hjälper både människor och djur."

Jesu död och uppståndelse berör inte bara människorna utan det är en kosmisk händelse som i grunden påverkar hela skapelsen. "...ty Gud beslöt att låta all fullhet bo i honom och att genom hans blod på korset

stifta fred och försona allt med sig genom honom och till honom, allt på jorden och allt i

himlen." (KOLOSSERBREVET 1:19-20)

Världen drabbas olika av det klimatnödläge vi upplever i dag. Orkaner och översvämningar, torka och extrem hetta drabbar inte vår del av världen så hårt. "Därför talar vi i dag om klimaträttvisa. Det är inget påhitt, miljörelsens senaste modeord eller de fattigas orimliga krav på de rika, utan en fråga om nästankärlek, om "jämvikt" (2 KORINTERBREVET 8:8-15). Att förena sig med strävan efter klimaträttvisa är att delta i utbredandet av Guds rike." (ur biskop Andreas Holmbergs herdebrev: Gud såg att det var gott)

I mötet med bibelordet blir vi medvetna om att Gud vävt skapelsen i ett enda stycke och att Gud kallar oss att leva i samklang med allt skapat. Därför har vi ansvar att synliggöra den kunskapen genom att i ord och handling ge detta fokusområde utrymme i vår planering och i vårt arbete.

Undervisning och lärande – gå bredvid

Koppling till grundläggande uppgiften, kyrkoordningen och bekännelsedokument

FÖRSAMLINGENS GRUNDLÄGGANDE UPPGIFT

Gudstjänst: Gudstjänstfirandet är en lärande miljö att växa och utvecklas i. Vi vill förklara vad traditioner, liturgi och ritualer betyder. Det är viktigt för att skapa förståelse och för att föra kyrkans traditioner vidare till nya generationer och till icke kyrkvana.

Undervisning: Undervisning är både ett fokusområde och en del i kyrkans grundläggande uppgift. Sättet på vilket man undervisar om kyrkans roll, om etik och humanism, om

kristna värden har betydelse och ska både förnyas och fördjupas. Vi vill att kyrkan ska vara en lärande miljö och att vår personal ska vara öppen för människors frågor och nyfikenhet och ge utrymme för platser att dela kunskap om kyrkans identitet, om Jesus, bibeln, bön och gudstjänstfirande. Vi vill gärna använda studiecirkeln som mötesform. Den är ett sätt att mötas som ju står för respekt för andras uppfattningar och lärande och innebär gemenskap.

Diakoni: Undervisning i livsfrågor, att ge tröst och stöd samt hjälp till egen hjälp är en del i diakonin. Diakoni är tjänande i handling.

Undervisning och lärande har en tydlig diakonal aspekt eftersom kunskap om tro och liv kan leda till liv, livsglädje och tro.

Mission: Kunskap och erfarenhet i och av kristen tro syftar till möjligheten att mer och mer lära känna den Gud som har sänt sin son och sin Ande för att vi ska förstå och lära känna vem Gud är. Under de år då den här församlingsinstruktionen gäller är ett viktigt fokus undervisning och lärande om klimatkrisen och möjlighet att utveckla en hållbar

livsstil. Undervisning och lärande är en tydlig del av mission.

KYRKOORDNINGEN

I KO står det att ”församlingens grundläggande uppgift är att... *bedriva undervisning...*” Syftet är att ”människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas”. Undervisning är alltså en av församlingens grundläggande uppgifter. ”Allt annat som församlingen utför är stöd för och konsekvens av denna grundläggande uppgift.”

BIBELN

I den så kallade missionsbefallningen säger Jesus att lärjungarna ska

göra alla folk till lärjungar och: ”döp dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er” (MATTEUS 28: 19-20).

Även om det inte finns ett tydligt budskap om lärande och undervisning finns det många bibeltexter med uppmaningen att lära eller erfara. ”Mästare, vi vet att vad du säger i din undervisning är riktigt och att du inte tar hänsyn till person utan verkligen lär oss Guds väg” (LUKAS 20:21). Idag finns en mindre kunskap och erfarenhet om bibelns berättelser och färre läser bibeln som en del av

en livstolkande praktik. Kunskap om bibeln och dess relevans för människors liv är en del av kristen tro.

Bibeln är den plats där vi som kristna förväntar oss höra Gud tala. Lärande och undervisning har i vår kyrkas historia varit en central uppgift. Katekes-undervisningen var en upprinnelse till det svenska skolväsendet och att människor i vårt land lärde sig läsa. Lärande i dag handlar enligt vår tro om vikten av att lära känna bibeln.

Omvärldsbeskrivning och *analys*

Ydre pastorat består av tre församlingar, Sund-Svinhult, Norra Ydre och Västra Ryd. Pastoratets geografiska gränser sammanfaller med kommungränsen för Ydre kommun.

Ydre är, till invånarantalet, en av de minsta kommunerna i Sverige med cirka 3 700 invånare.

I Ydre pastorat finns tre tätorter, Österbymo, Hestra och Rydsnäs samt småorten Asby.

Kyrkor finns i Torpa, Asby, Norra Vi, Sund, Svinhult och Rydsnäs. Kyrkorna ligger i de ursprungliga församlingarnas socknar. I Österbymo finns kyrksalen som fungerar som gudstjänstlokal i centralorten medan Hestra tätort helt saknar kyrkobyggnad.

DEMOGRAFI, ARBETE OCH FÖRETAGANDE

Medelåldern i Ydre är 48 år, vilket är 7 år högre än i Sverige som helhet. Det föds i genomsnitt 33 barn (0,9 procent av kommunens invånarantal). Barnafödandet och inflyttande av människor har sedan 50 år tillbaka inte överstigit det minskande antalet invånare i Ydre. Det kan därmed ses som en längre trend där befolkningen på landsbygden minskar, men ökar i landet generellt.

En knapp majoritet av församlingens invånare (56 procent) lever på landsbygden och en knapp minoritet (44 procent) lever i tätort.

Antalet hushåll som räknas som ensamstående, med eller utan barn, är 40 procent. Andelen som lever ensamma, med eller utan barn, är dock lägre än landet i stort. Antalet som lever tillsammans med någon är 55 procent. (*kommunsiffror.scb.se*).

Möjligheten att åka kollektivtrafik är sämre i Ydre än genomsnitt i landet räknat på närhet till kollektivtrafik (*nykommun.se/kommun/ydre*).

Arbetslösheten i Ydre är betydligt lägre än riksgenomsnittet. Under år 2021 var 83 procent förvärvsarbetare och arbetslösheten cirka 4 procent.

Ydre har en hög andel som driver egna företag (13 procent) vilket är det 4:e högsta i landet. Det finns därmed en lägre arbetslöshet än genomsnittet i Sverige och en betydligt högre grad av eget företagande. Många som driver eget företag i pastoratet är skogs- och/ eller jordbrukare. Klimat och miljöfrågor berör därför företagens ekonomiska och praktiska vardag i Ydre. Det finns därför behov av ett kontinuerligt miljöarbete som har sin grund i goda samtal, förståelse för flera olika perspektiv och långsiktighet.

Under sommarhalvåret flerdubblas invånarantalet med både turister och fritidsboende. Under vinterhalvåret är skidbacken i Asby en plats där många människor vistas. Fiskevatten, camping, intressanta kulturella miljöer samt spännande utflyktsmål bidrar också till att skapa mötesplatser dit människor gärna återkommer. Det är både en möjlighet och en utmaning att vara en närvarande kyrka för de som vistas i

pastoratet tillfälligt och på de platser där människor är. Ett svar på detta

är att gudstjänstliv och mötesplatser sker mer frekvent i de kyrkor under sommaren där människor vistas mer under sommertid.

I Ydre finns ett levande föreningsliv.

I Österbymo och Torpa finns det både barn, ungdomar och vuxna som är en aktiv del av idrottsföreningar, discgolf, boule, orientering och paddel. Biodlarförening, hembygdsföreningar, båt-fiskeföreningar och sockenföreningar finns runt om i pastoratet. Ydre kulturcentrum bidrar till möjligheter för barn, unga och vuxna att engagera sig i och ta del av kulturlivet i Ydre.

Föreningslivet i Ydre skapar goda platser för människor att mötas och utvecklas på. Dessa mötesplatser är ofta uppdelade efter intresse och ålder. Engagemanget i föreningslivet kan också i vissa fall stå i en

konkurrenssituation till Svenska kyrkans mötesplatser eftersom olika aktiviteter sker under samma tid. Utmaningen som kyrka är att vara en generationsöverskridande mötesplats som inte konkurrerar utan krokarm med de goda krafter som finns i pastoratet. För detta krävs en god dialog med och medvetenhet om varandra.

Efter att Ydre pastorat gjort en omfattande enkät visade svaren på att det finns en längtan efter generationsöverskridande mötesplatser. Både föreningsliv och vardagsliv är ofta uppdelat utifrån ålder, kön eller intresse.

Att vi i Ydre pastorat väljer att ha *generationsöverskridande* som fokusområde är både ett svar på enkätundersökningen och en reaktion på en växande segregation utifrån ålder och intresse. Det generationsöverskridande arbetets ärende är att föra människor samman.

BARN, SKOLA OCH OMSORG

Inom pastoratet finns skolor i Österbymo (F-9, cirka 335 elever) och Hestra (F-3, cirka 40 elever).

Det finns fyra förskolor och fritidshem som är placerade i Österbymo, Hestra, Asby och Rydsnäs. Detta innebär att barn i skolålder spenderar en stor del av dagarna i Österbymo eller Hestra. Varken skolan i Österbymo eller Hestra ligger i närhet till någon av församlingens kyrkor vilket medför ett logistiskt hinder för en spontan relation till kyrkan som byggnad och plats. Barnen som går i förskola är mer geografiskt spridda runtom i pastoratet och vissa har en närhet till en av pastoratets kyrkor. I Österbymo fanns tidigare ett äldreboende som numera är ett särskilt boende, Solängen.

NATURLIGA MÖTESPLATSER

I Ydre pastorat finns det livsmedelsaffärer i bland annat Asby, Rydsnäs och Österbymo. Dessutom finns det restauranger och caféer, bibliotek och annan samhällsservice. Vid torget i Österbymo finns både Coop, Systembolaget, bibliotek, vårdcentral och kommunhus i nära anslutning till varandra. Österbymo är Ydre pastorats mest befolkade tätort, De vardagliga mötesplatserna i Rydsnäs, Asby, Hestra och Österbymo utgör naturliga mötesplatser för människor i bygden och är därför viktiga för en kyrka som vill vara närvarande där människor är.

EKUMENIK OCH RELIGIONSDIALOG

Ydre pastorat delar geografiskt område med flera frikyrkoförsamlingar:

Pingstkyrkan i Österbymo, Missionskyrkan Österbymo, Rydängskyrkan i Rydsnäs, Ekparkskyrkan i Asby och Torpa Equmeniakyrka.

Lokala representanter eller mötesplatser för människor av

annan trosåskådning eller annan kristen tradition saknas. Detta innebär inte att det inte finns människor av annan trosåskådning, men närhet till närmsta moské, synagoga eller kyrka finns utanför pastoratets gränser. Det finns ett levande och aktivt ekumeniskt arbete, både mellan församlingar och med alla församlingar tillsammans. Ett ekumeniskt råd träffas fyra gånger om året för planering, bön och bibelstudium.

SOMMAR I YDRE

Ydre är på sommaren en turistmagnet med sin vackra natur, fina sjöar och vandringsleder.

Sommarens gudstjänstliv skiljer sig tydligt från terminerna.

På sommaren firar vi i pastoratet gudstjänst med helgmålsbön med musik

klockan 18.00, mässa

på söndag förmiddag

klockan 11.00 eller sommarmusik klockan 20.00 på söndagskvällen.

Det här sättet att fira gudstjänst pågår under sex veckor under sommaren och ger mycket glädje och gemenskap för såväl fastboende som fritidsboende och besökare. Då kommer både turister och ortsbor

som annars inte är så flitiga gudstjänstbesökare.

I juli månad anordnas i Norra Vi en aktivitetsvecka som vänder sig särskilt till barn och familjer. Vackert runt kyrkan vid sjöns Sommens strand ligger byn som lockar många sommarboende och dagbesökare. Veckan har en tydlig målgrupp och når många.

Sommaren 2024 planerar vi att fira kvällsmässa på onsdagarna kl 18.00 i Norra Vi kyrka.

Pastoratets alla kyrkor hålls dagtid öppna på sommaren. Tiderna får variera utifrån engagemang från ideellas möjligheter och i Västra Ryd är kyrkan öppet året om.

Pastoralt program

Församlingens grundläggande uppgift har fyra dimensioner: Fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.

BARNEN

Enligt kyrkoordningen för svenska kyrkan intar barnen en särställning i kristen tro och de behöver därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamhet (1a avdelningen Svenska kyrkan som evangeliskt Lutherskt trossamfund sidan 13). I vår kyrkas ansvarsfördelning räknas barn i åldrarna 0–18 år. I pastoratets konfirmandhandlingsplan skriver vi att ”det är vår förståelse att genom Jesus Kristus lär

vi känna Gud... att börja upptäcka vem Gud är, är att upptäcka vilka vi är.” Vi vill därför ge barn och unga och människor i alla åldrar möjlighet att lära känna Gud och fira en gudstjänst där alla ska kunna känna hemhörighet. ”Guds rike tillhör sådana som de”. Barnen visar oss något om vad Guds rike innebär.

VERKSAMHET PÅ ANDRA SPRÅK

I Ydre pastorat bedrivs ingen verksamhet på andra språk. Om någon framför önskemål om kyrklig handling på annat språk så vill vi söka lösningar för att tillhandahålla det.

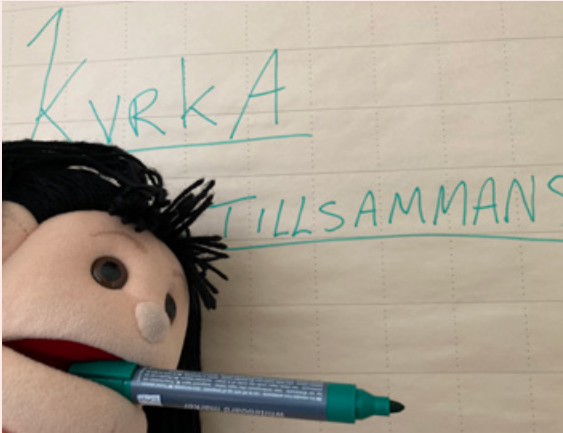
GUDSTJÄNST

Söndagens huvudgudstjänst är central för kyrkans identitet. Här synliggörs den gudstjänstfirande gemenskapen som en del i den världsvida kyrkan, samlad utifrån sin olikhet, inte som intressegrupp. Vi samlas kravlöst med alla våra olikheter och inte för att vi har ett gemensamt intresse.

I gudstjänsten kommer Jesus Kristus till oss i ord och sakrament.

Vi vill att församlingens gudstjänst ska:

- vara en mötesplats med Gud, varandra och oss själva.

- på olika sätt synliggöra att Gud skapat oss i ett stycke med jorden vi lever på och alla andra levande varelser.
- ha en rik liturgi, ritualer och ceremonier, med stor delaktighet som speglar våra olikheter och är generationsöverskridande.
- präglas av egenkännande och regelbundenhet.
- kännetecknas av öppenhet och äkthet, gemenskap, mod och nyfikenhet.

MUSIK

I gudstjänsten är musiken en självklar del. Psalmer, liturgisk musik, körsång orgelstycken/musik, är grundläggande i gudstjänsten. Även konserter i kyrkan är gudstjänst eftersom ”musiken står i evangeliets tjänst”.

UNDERVISNING OCH LÄRANDE

I vårt land har undervisning i kristen tro i hög grad förmedlats genom våra skolor. I dag är det inte självklart på samma sätt. Därför har vi som kyrka ett viktigt uppdrag att föra kunskap i kristen tro vidare till nya generationer. Församlingarna är

lärande miljöer där människor har möjlighet att lära känna och fördjupa kristen tro och tradition.

Vi vill att församlingens undervisning ska:

- ta tillvara vetgirighet och nyfikenhet kring tro och liv och erbjuda livslångt lärande på dopets grund.
- koppla ihop kristen tro och ett hållbart liv och erbjuda kunskap kring vår tids miljöfrågor.
- erbjuda konfirmandundervisning.
- forma trygga gemenskaper med högt i tak för tro, tvivel och frå-

gor och mod att vara den jag är.

- präglas av öppenhet för dialog med människor av annan tro. Dialog med annan tro fördjupar vår egen tro och vårt lärande.
- innehålla psalm och musik som är betydelsefullt för församlingens lärande.

DIAKONI

Diakoni är kristen tro i handling. Diakoni är kyrkans omsorg om medmänniskan och skapelsen. Det diakonala uppdraget har sin utgångspunkt i Jesu budskap om kärlekens gåva och ansvar och den utsatthet som vi alla lever i och drabbas av. Med Jesus Kristus som förebild ska vi se och möta de behov som finns hos våra medmänniskor i samhället och våra församlingar. Det diakonala förhållningssättet ska genomsyra all församlingsverksamhet för alla åldrar.

Vi vill att församlingarnas diakoni ska

- samverka med andra samhällsaktörer och andra kyrkor för samhällets och människors bästa.
- erbjuda mötesplatser, med våra olikheter och likheter, som präglas av lyhördhet, respekt och omsorg.

- vara ett stöd vid ensamhet, sorg och andra livskriser.
- stå upp för alla människors lika värde och arbeta för rättvisa och fred både här och internationellt. Till detta arbete behövs en internationell grupp med stöd av ACT Svenska kyrkan.
- bäras av bön och förbön.
- vara en hjälp till självhjälp.
- vara delaktig i omställningen till ett hållbart samhälle och en jord för alla.

MISSION

Mission innebär att gestalta evangeliet om Jesus Kristus till försoning och upprättelse och bidra till att Guds rike utbredds och skapelsen återupprättas.

Mission betyder sändning. På påskdagens kväll kommer Jesus till de modlösa lärjungarna och säger: "Frid åt er alla. Som Fadern har sänt mig sänder jag er" (JOHANNES 20:21).

Det är Gud som är missionens subjekt, det är Gud som sänder. Mission hör till kyrkans väsen. Det är inte en aktivitet, något som

kyrkan gör utan beskriver vad kyrkan är, en del av Guds sändning i världen. Sveriges enda professor i Mission *Kajsa Ahlstrand*, beskriver detta som "en mindre självupptagen kyrka".

Vi vill att församlingens mission ska:

- vara en god kommunikation.
- gestalta evangeliet om Jesus Kristus till försoning och upprättelse och bidra till att Guds rike utbredds och skapelsen återupprättas.
- präglas av öppna mötesplatser där dialogen innebär ömsesidigt lärande.
- ske i respekt för människors tro.
- ge barn och unga möjlighet att lära känna kristen tro och känna hemhörighet i församlingarnas gudstjänstliv.
- bidra till rättvisa och fred genom en internationell grupp, ACT svenska kyrkan.
- präglas av gästfrihet och öppna kyrkor.

Våra församlingar

Norra Ydre församling

LÄGESBESKRIVNING

I vår församling finns medeltidskyrkorna Torpa, Asby samt Norra Vi som betecknas som referensyrka för sin tids kyrkobyggnadstradition.

Vi har tre aktiva körer: Torpa kyrkokör, Asby-Norra Vi kyrkokör och gospelkören Delight. Det är en stor tillgång. Vi har även en barnkör som har sina övningar i Hestraskolan.

Vi är några engagerade ideella kyrkvårdar och gudstjänstvårdar.

Det tunnar ut i leden men vi strävar efter att få fler att engagera sig. De äldre som alltid kommit till kyrkan har, av förklarliga skäl, försvunnit.

I vår församling är det få barn och

ungdomar som kommer förutom på sommaren då särskilt Norra Vi lever upp med aktiviteter för barn och ungdomar.

Vår önskan och strävan är att få fler i alla åldrar att komma till kyrkan.

FOKUSOMRÅDENAS OCH DET PASTORALA PROGRAMMETS BIDRAG TILL FÖRSAMLINGSLIVET

Norra Ydre församling prioriterar fokusområdena miljö och generationsöverskridande.

Miljö: När vi renoverar och bygger ska vi göra det miljövänligt. Tecken på det är att i våra byggprojekt ska det vara så liten miljö- och klimatpåverkan som möjligt.

Vi kan även till vårt kyrkfika tänka miljövänligt genom att baka, använda porslin med mera.

Generationsöverskridande: Vår församling ska vara en mötesplats över generationsgränserna. Tecken på det är barnkören, stor och liten samt sommaraktiviteter som främst brukar vara i Norra Vi där det finns många sommarboende.

SÅ ANVÄNDER VI VÅRA KYRKORUM OCH FIRAR GUDSTJÄNST

I någon av våra kyrkor firar vi mässa varje söndag och helgdag förutom en gång i månaden då vi firar gudstjänst. I samband med våra olika gudstjänster serveras oftast kyrkfika.

Vid allhelgonahelgen hålls kyrkan öppen på fredagens eftermiddag med kaffeservering och en orgelmeditation framförs. Minnesgudstjänst firas på lördagen i Norra Vi och Torpa och på söndagen i Asby kyrka.

Vid jul firas julotta och på nyårsafton firas ekumenisk nyårsbön, först med Ekparks-

kyrkan i Asby och sedan med Torpa Equmeniakyrka i Torpa.

Tre gånger/termin och en gång under sommaren firas gemensam ”Ydremässa” i pastoratet. Kyrkvårdar deltar från Torpa, Asby och Norra Vi, men mässan firas alltid i Sunds kyrka på grund av läge och storlek.

På sommaren firas helgmålsbön,

mässa på söndag eller ”sommarmusik” klockan 20.00 på söndagarna.

På midsommardagen firas friluftsmässa i eller vid lusthuset intill prästgården i Asby.

Eftersom Torpa kyrka är en vacker medeltidskyrka bokas många dop och vigslar framförallt här. Norra Vi kyrka är kallställd över vintern men öppnas i och med påsk.

Sund-Svinhults församling

LÄGESBESKRIVNING

I vår församling finns Ydre kommuns tätort Österbymo med cirka 900 invånare. Där finns också vårt församlingshem med ett kyrkorum. Byarna Sund och Svinhult har var sin kyrka.

Musik förekommer i våra kyrkor i både Sund och Svinhult särskilt under sommaren. Församlingen har en aktiv kyrkokör tillsammans med Västra Ryds församling med cirka 30 medlemmar.

Vi är en handfull ideella som tillsammans med personalen finns med i gudstjänstlivet och bland annat ordnar kyrkkaffe. Vi har 11-kaffe i församlingshemmet i Österbymo ibland tillsammans med frikyrkorna.

”Gud och spagetti” är en akti-

vitet där familjer träffas en gång i månaden för att pyssla, leka och äta mat tillsammans. Vi avslutar alltid med andakt. Det varierar hur många som kommer, ibland är vi upp till 25 personer.

I höst startar vi ”Lördag tillsammans”, en mötesplats mellan generationer med pyssel och aktiviteter för alla åldrar. Vi börjar klockan 10, äter lunch klockan 12 och har en andakt.

På julafton har vi ”Gemenskapsjul” i Österbymo församlingshem.

Familjecentralen är ett samarbete med kommunen och BVC där vi möts och samtalar om bland annat barnsäkerhet, sjuka barn och stress. Vi pysslar och leker tillsammans. Vi ses varje vecka under terminerna och är 8–10 personer varje gång.

Vi är en minskande skara ideella som hjälps åt efter förmåga i gudstjänster och aktiviteter. Vi saknar barn och unga i gudstjänsterna. Vi vill bli fler som är delaktiga. Vi vill gå från missmod till hopp.

FOKUSOMRÅDENAS OCH DET PASTORALA PROGRAMMETS BIDRAG TILL FÖRSAMLINGSLIVET

För oss är det angeläget att det finns mötesplatser för alla åldrar. Vi vill

- utveckla ”Lördag tillsammans” också till en grupp för vuxna med någon aktivitet som till exempel baka till 11-kaffe.
- tillsammans med barn och ungdomar utveckla gudstjänster med musik som fler människor vill delta i.

SÅ ANVÄNDER VI VÅRA KYRKORUM OCH FIRAR GUDSTJÄNST

- Vi firar veckomässa i kyrkorummet i Österbymo församlingshem i princip varje vecka under terminerna.
- Tre gånger varje termin och en gång under sommaren firar vi "Ydremässa" som är en sammanlyst gudstjänst för hela pastoratet. Den firas alltid i Sunds kyrka på grund av att den är stor

och ligger centralt i pastoratet. Då tjänstgör ideella från alla församlingar.

- En gång i månaden firar vi gudstjänst eller mässa i Svinhults kyrka.
- Vid allhelgonahelgen hålls kyrkorna öppna under fredag eftermiddag och en orgelmeditation spelas någon gång under eftermiddagen. Vi firar en minnesgudstjänst i

Sunds kyrka på lördagen och på söndagen i Svinhults kyrka.

- Vid julen firar vi Midnattsmässa i Sunds kyrka.
- Vid påsk firar vi mässa på skärtorsdagen i Sunds kyrka och långfredagsgudstjänst i Svinhults kyrka. Påskdagens mässa har också firats i många kyrkor men planeras nu till vår församling som en gemensam påskdagsmässa.

Västra Ryds församling

LÄGESBESKRIVNING

Västra Ryds församling, med tätorten Rydsnäs, har en stor 1800-tals kyrkas om ligger mitt i byn. Här finns en engagerad gudstjänstfirande församling och ett antal frivilliga, som i fyra indelade lag är medhjälpare vid gudstjänsterna.

Tillsammans med Sund-Svinhults församling finns en aktiv kyrkokör med cirka 30 medlemmar.

Med hjälp av ideella hålls kyrka öppen året om alla dagar.

Under några år har det skett en generationsväxling som avspeglas i gudstjänstfirandet och bland de ideella.

FOKUSOMRÅDENAS OCH DET PASTORALA PROGRAMMETS BIDRAG TILL FÖRSAMLINGSLIVET

Under flera tillfällen per år firas gudstjänster tillsammans med Rydängskyrkan. Tillsammans med Rydängskyrkan samlas vi till 11-kaffe en gång i månaden.

Det finns en förskola och fritidsverksamhet i nära anslutning till kyrkan.

Det är vår ambition att kunna inbjuda barnen till temadagar inför de stora högtiderna påsk, allahelgona och jul, för att på så sätt skapa en nyfikenhet för vår kyrka.

Det kan vara ett sätt att knyta ihop de nya fokusområdena – generationsövergripande, miljö samt undervisning och lärande.

Vi värnar om att vi som församlingsbor är goda förebilder i kristen tro genom att välkomna och se alla som kommer till kyrkan.

Genom att arbeta för samåkning till gudstjänster möten mm. kan vi skapa möjlighet för de som vill men inte kan delta i gudstjänsten.

Det är angeläget att låta ungdomar/konfirmander få uppgifter i gudstjänsten.

Medverkan av unga lokala musiker kan också göra att flera yngre kommer till våra gudstjänster.

Vi vill att alla som medverkar i gudstjänsterna ska ges möjlighet att få kännedom om kyrkans inventarier och ritualer.

Vi vill verka för miljöpositiva samtal men också vara ett barmhärtighe-

tens tecken i samhället och att sträva efter att låta tro, lära och liv bli ett.

SÅ ANVÄNDER VI VÅRA KYRKORUM OCH FIRAR GUDSTJÄNST

Vi firar mässa varje söndag utom en gång i månaden då vi firar gudstjänst. Vi firar också lekmanna-ledda gudstjänster några gånger per termin. Under sommaren firar vi vid några tillfällen mässa/gudstjänst

med Rydängskyrkan antingen som friluftsgudstjänst eller i någon av våra kyrkor. Vi firar också mässa tillsammans på skärtorsdagen i någon av våra kyrkor.

Kyrkan är ombyggd så att vi i en del av kyrkorummet kan servera kyrkfika.

Förutom regelbundna gudstjänster har vi julspel, sommarmusik, enklare minnesstunder och olika samman-

komster. Det finns ett rum för barnverksamhet i kyrkan.

Tre gånger per termin och en gång under sommaren firar vi ”Ydre mässa” som är en sammanlyst gudstjänst för hela pastoratet. Den firas alltid i Sunds kyrka på grund av att den är stor och ligger centralt i pastoratet. Då tjänstgör ideella också från vår församling.

Digitalisering

Svenska kyrkan i Ydre finns närvarande digitalt genom den egna hemsidan, Facebook och Instagram.

Det är fler och fler som använder digitala hjälpmedel i sin vardag för att kommunicera, planera och socialisera.

En kyrka som enbart är närvarande och anträffbar utanför människors digitala vardag, riskerar att osynliggöra sig själv från människors vardagsliv.

Det är därför viktigt att människor kan möta sin kyrka genom digitala kanaler.

Då det för närvarande inte finns möjlighet att fira gudstjänst digitalt i pastoratet, hänvisar vi till Svenska kyrkans bönewebb och livesända gudstjänster på nationell nivå.

Skanna koden och läs mer på Ydre församlings facebook-sida.

Skanna koden och läs mer på Ydre församlings hemsida.

Herre Gud ...

Mot ondskan i
kampen vi alla
utvalda är

Skanna koden och
följ Svenska kyrkan
på Instagram.

FOTO: SVENSKA KYRKANS INSTAGRAMKONTO

Användning och spridning

Församlingsinstruktionen är ett viktigt stöd i pastoratets och församlingarnas arbete.

Den är en del av pastoratets styrdokument.

Den ska användas i församlingsarbetet av såväl förtroendevalda som anställda och innehållet ska vara väl känt.

Församlingsinstruktionen ska vara kopplad till pastoratets årliga verksamhetsplanering vilket innebär att årliga avstämningar görs. Det innebär att avvikelser från instruktionen kan göras. Anpassning till förändrade

förhållanden måste alltid kunna ske men ska då dokumenteras.

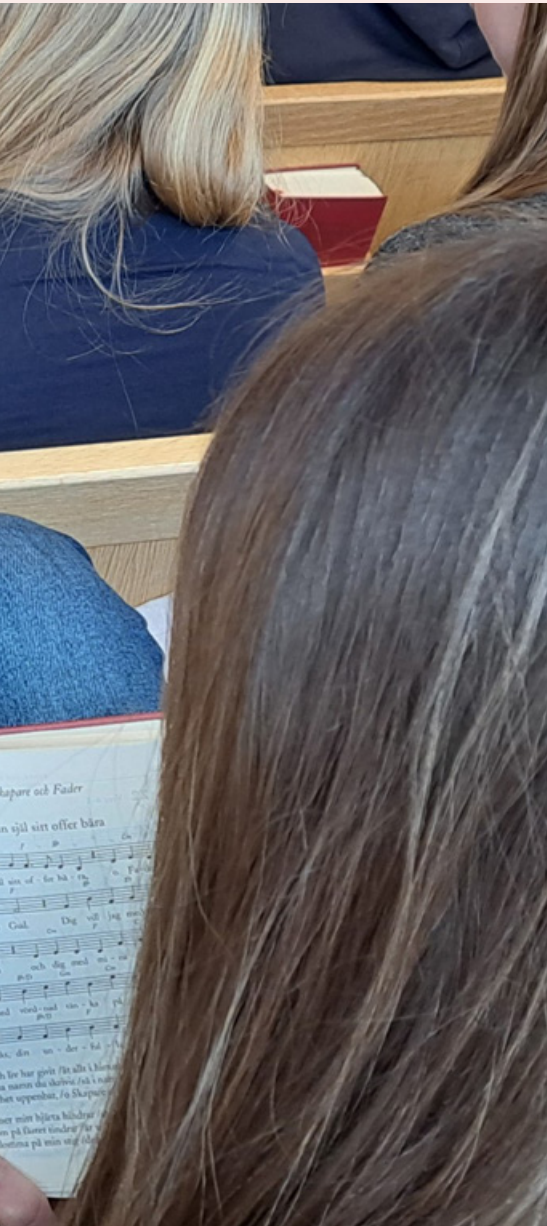
I olika sammanhang där kyrkan deltar finns möjlighet att berätta om vad innehållet i instruktionen är och syftar till.

Församlingsinstruktionen ska finnas tillgänglig på pastoratets hemsida. Den ska också

tryckas upp som ett pappersdokument.

En kortfattad version ska finnas både på hemsidan och i pappersformat och i kyrkor och församlingshem.

Arbetsprocess

FÖR FRAMTAGANDE, BESLUT OCH FASTSTÄLLANDE AV FÖRSAMLINGSINSTRUKTIONEN

Församlingsinstruktionen har tagits fram med stöd av stiftets skriftliga guide och stiftets utsedda Marie Amnéus Hagman.

Huvudansvariga har varit en arbetsgrupp bestående av:

Gunilla Johansson, Helene Nikula Borg, Britt-Marie Leion och Vailet Svae (förtroendevalda från församlingarna), kyrkoherde Peter Andreasson (till december 2022), kyrkoherde Kjerstin Birgitsdotter (från april

2023) och präst Jimmy Tåli. Pär Fransson har varit sekreterare.

Samråd med stiftet har skett förlöpande i oktober-november 2023.

Kyrkorådet och kyrkofullmäktige behandlar förslaget till församlingsinstruktion vid sammanträden i december 2023 respektive februari 2024.

Kyrkoherden godkänner instruktionen i november/december 2023.

Den färdiga församlingsinstruktionen skickades till stiftet den 15 februari 2024.

Domkapitlet utfärdade instruktionen vid sitt möte den 19 mars 2024.

Kyrka är vi *tillsammans!*

Församlingsinstruktion
för Ydre pastorat

Svenska
kyrkan